

Fitxa descriptiva del projecte

Aprentatge Servei Servei Comunitari ambiental

Dades generals del projecte	
Títol del projecte	Recuperem les dunes
Tipologia	Servei Comunitari ambiental
Àmbit temàtic	biodiversitat i territori; canvi climàtic;
Xarxa/entitat impulsora de la XESC	Escoles de Castelldefels per la Sostenibilitat
Altres entitats/agents promotors	AMB (projecte propi AMB)
ODS relacionats	13 (Acció Climàtica) i 15 (Vida Terrestre)
Més informació del projecte	Recuperem les dunes de Castelldefels - Àrea Metropolitana de Barcelona (amb.cat)

Objectius

Referits a l'aprenentatge (podeu posar un màxim de 4 objectius)

- Donar a conèixer la importància de la conservació de l'ecosistema dunar litoral.
- Conèixer i reconèixer la vegetació i les característiques de l'ecosistema dunar.
- Reconèixer les principals plantes invasores de les dunes i aprendre les tècniques d'eradicació.
- Sensibilitzar-se sobre els perjudicis ambientals dels microplàstics en els ecosistemes litorals i oceans.

Referits al servei (podeu posar un màxim de 4 objectius)

- Plantació d'espècies autòctones, principalment borró, que ajuda a fixar la sorra en la primera línia de cordó. També d'altres: panical, lliri de mar, etc.
- Retirada d'espècies invasores. Especialment *Xanthium echinaceum*, *Conyza canadensis* i *Cenchrus incertus* o *Ambrosia coronopifolia*. Geolocalització de brots.
- Realització de transectes del projecte Microplàstics de la www.observadoresdelmar.es

Breu
(màxim 250 paraules)

descripció del projecte

Projecte en el qual, els alumnes participants, realitzen un conjunt d'actuacions de millora ambiental de les dunes de la platja de Castelldefels, com són la plantació de borró i altres espècies autòctones, la retirada d'espècies invasores i la participació en el "Projecte Microplàstics", que permet fer un diagnòstic de la contaminació per residus plàstics a la platja.

Prèviament, els participants reben formació específica per garantir l'èxit de les actuacions, i durant la realització del servei visiten l'Espai Dunar de Castelldefels, un equipament amb informació sobre les dunes des del punt de vista històric, social i ecosistèmic.

Vinculació curricular (marqueu les caselles corresponents)

Nivell d'educació infantil-primària:
competències bàsiques

Nivell d'educació secundària:
competències bàsiques per àmbits

- artística i cultural
- comunicativa lingüística i audiovisual
- aprendre a aprendre
- autonomia i iniciativa personal
- coneixements i interacció amb el món físic
- matemàtica
- social i ciutadana
- tractament de la informació i competència digital

- personal i social
- artística
- digital
- cultura i valors
- lingüística
- social (ciències socials)
- científica i tecnològica
- matemàtica
- educació física

Podeu explicar breument els continguts curriculars (màxim 250 paraules)

El projecte desenvolupa alguns dels següents continguts curriculars de 3r i 4t d'ESO per la matèria de Ciències de la Naturalesa - Biologia i Geologia:

3r curs (matèria comuna):

• **Ecosistemes i activitat humana (CC12, CC13, CC25, CC26, CC27)**

– Ecosistemes. Paper dels elements que el configuren. Conseqüències de la seva modificació en termes de transferència de matèria i energia. Similituds i diferències entre ecosistemes diversos: agrícoles, aquàtics, forestals, etc.

– Impactes de l'activitat humana sobre l'atmosfera, la hidrosfera i el sòl. Diferenciació entre contaminació i contaminant; impacte d'alguns contaminants.

– Riscos derivats dels processos geològics externs. Erosió, moviments de vessant. Inundacions. L'activitat humana com a afavoridor d'alguns d'aquests processos. Impacte, predicció i mesures de prevenció.

– Anàlisi d'alguns problemes ambientals com: la generació de residus, la pluja àcida, la disminució de la capa d'ozó i l'augment del diòxid de carboni atmosfèric. Argumentació de mesures preventives i correctores i concreció de propostes d'actuació a l'entorn proper.

4t curs (matèria optativa):

• Ecologia i medi ambient

– Biodiversitat i distribució dels éssers vius a la Terra.

– Components de l'ecosistema. Relacions tròfiques. Factors limitants i adaptacions. Hàbitat i nínxol ecològic.

– Autoregulació de l'ecosistema, la població i la comunitat. Dinàmica de l'ecosistema. Cicle de la matèria i flux d'energia. Piràmides ecològiques. Cicles biogeoquímics i successions.

– Impacte de l'activitat humana en el medi ambient.

Temporització

Sessions d'aprenentatge a l'aula. En aquest apartat podeu indicar una estructura aproximada de les sessions d'aprenentatge, com per exemple el calendari de les sessions, nombre de sessions i durada, temàtica, persones responsables, etc.

Total 10h:

Xerrada prèvia d'1h a càrrec de monitoratge, opcional.

El centre hi dedica 10 hores més per informar sobre els serveis comunitaris que ofereix i introduir la temàtica amb els alumnes que han triat aquest servei (a càrrec del centre).

L'alumnat participant hi dedica la resta del temps a elaborar la seva presentació i/o muntar el vídeo per explicar la seva experiència a la resta d'alumnat del centre.

Sessions de servei. En aquest apartat podeu indicar una estructura aproximada de les sessions de servei, com per exemple calendari de les sessions, nombre de sessions i durada, temàtica, persones responsables, etc.

El projecte contempla 9h de servei a la platja.

Es reparteixen en 3 o 4 tardes, fora l'horari lectiu (2 o 3 hores/sessió), amb el suport del monitoratge de Fundesplai, durant les quals es realitzen les activitats següents:

- visita a l'espai dunar,
- retirada d'invasores,
- plantació de vegetació dunar i transsectes, i

Sistema d'avaluació del projecte. Expliqueu breument com i quan s'ha avaluat el projecte i quins indicadors s'han fet servir (màxim 250 paraules)

Després del servei els alumnes fan una presentació ppt on s'exposen les actuacions realitzades durant el servei comunitari.

Les darreres edicions bona part de l'alumnat participant ha realitzat un vídeo de l'actuació per donar a conèixer el projecte als companys i companyes de l'institut.

El centre avalua l'aprofitament de l'alumnat a partir dels materials presentats.

Els monitors controlen l'assistència de l'alumnat, que és obligatòria (normalment no van acompanyats dels mestres).

L'AMB envia una enquesta de valoració del servei comunitari als mestres dels centres educatius participants.

Comunicació i difusió del projecte. Si duu a terme accions de comunicació i difusió, indiqueu quina/es són (màxim 250 paraules)

Web i/o xarxes socials de Fundesplai.

Pàgina web i/o xarxes del propi centre educatiu.

AMB, des del seu butlletí de parcs i platges.

Ajuntament (no sempre ho ha fet) des del seu butlletí electrònic "el castell"

Teniu previst fer algun tipus d'acte de reconeixement o cloenda? (màxim 250 paraules)

Cada centre educatiu participant rep un diploma d'agraïment per part de l'AMB.

Ocasionalment s'ha realitzat algun acte de reconeixement, com ara la presentació del projecte en públic per part d'un dels alumnes participants durant l'acte d'inauguració de la temporada de platja de l'AMB (Estiu Metropolità) de l'any 2018.

Altres aportacions sobre el projecte: punts forts, propostes de millora, altres canals que hàgiu fet servir...

Informació addicional:

Projecte

Dunes Híbrides AMB:

[Volem dunes! \(slideshare.net\)](#)

Projecte microplàstics:

[Observadores del Mar](#)

Es podria fer més reforç comunicatiu a través dels canals municipals (revista digital i ràdio), a mode de reconeixement de l'actuació.

Es podria realitzar una avaluació conjunta per part de l'alumnat.

Com a punt fort, aquest és l'APS estrella a Castelldefels. El municipi ha fet una aposta ferma per recuperar la platja com a ecosistema i difondre els valors de les dunes, trencant amb la percepció d'espai únicament dedicat al lleure i l'esport. Amb aquest projecte s'aconsegueix transmetre aquesta visió als joves, que solen tenir un vincle especial amb aquest espai, potser més orientat a l'oci o l'esport.

La creació de l'Espai Dunar de Castelldefels, un petit centre d'interpretació de les dunes des de diferents òptiques (història, paisatge, ecosistema, adaptació al canvi climàtic...), reforça aquesta aposta de posar en valor aquest ecosistema tan ric i vulnerable, i l'apropa no només als joves que participen del servei comunitari, sinó també a la resta de la ciutadania.

Informació sobre el centre educatiu on s'ha implantat el projecte

Nom del centre educatiu	Institut Josep Lluís Sert
Població	Castelldefels
Nivell educatiu	4t ESO
Nombre d'alumnes	1-2 grups de 12-15 alumnes aprox.
Resultats del servei / materials elaborats	Unes 280 plantes la darrera edició 2021 (35 alumnes participants) Retirada de vegetació invasora Presentació del projecte per part de l'alumnat
Assignatura/es que s'han vist involucrades en el projecte	Ciències Naturals
Altres entitats/agents	Fundació Catalana de l'Esplai (monitoratge)
Més informació	ESCOLA VERDA: UNA TRENTENA D'ALUMNES DE 4RT ESO HAN PARTICIPAT EN EL PROGRAMA DE RECUPERACIÓ I MILLORA DE L'ESPAI DUNAR DE LA PLATJA DE CASTELLDEFELS Institut Josep Lluís Sert (xtec.cat)

Informació sobre el centre educatiu on s'ha implantat el projecte

Nom del centre educatiu	Col·legi Frangoal
Població	Castelldefels
Nivell educatiu	4t ESO
Nombre d'alumnes	2 grups classe (60 alumnes)
Resultats del servei/materials elaborats	Unes 480 plantes la darrera edició 2021 (60 alumnes participants) Retirada de vegetació invasora Presentació del projecte per part de l'alumnat
Assignatura/es que s'han vist involucrades en el projecte	Ciències Naturals
Altres entitats/agents	Fundació Catalana de l'Esplai (monitoratge)
Més informació	SERVEI COMUNITARI A LES PLATGES DE CASTELLDEFELS – Col·legi Frangoal – Castelldefels

Informació sobre el centre educatiu on s'ha implantat el projecte

Nom del centre educatiu	Institut Les Marines
Població	Castelldefels
Nivell educatiu	4t ESO
Nombre d'alumnes	1 grup d'uns 15 alumnes
Resultats del servei/materials elaborats	Unes 120 plantes (15 alumnes participants) Retirada de vegetació invasora Presentació del projecte per part de l'alumnat
Assignatura/es que s'han vist involucrades en el projecte	Ciències Naturals
Altres entitats/agents	Fundació Catalana de l'Esplai (monitoratge)
Més informació	

Informació sobre el centre educatiu on s'ha implantat el projecte

Nom del centre educatiu	Institut Mediterrània
Població	Castelldefels

Nivell educatiu	4t ESO
Nombre d'alumnes	Diferents grups (entre 2 i 6, segons l'any. Excepcionalment 11 grups en 2021). Uns 10-15 alumnes per grup
Resultats del servei/materials elaborats	Unes 880 plantes la darrera edició 2021 (110 alumnes participants) Retirada de vegetació invasora Presentació del projecte per part de l'alumnat
Assignatura/es que s'han vist involucrades en el projecte	Ciències Naturals
Altres entitats/agents	Fundació Catalana de l'Esplai (monitoratge)
Més informació	

Informació sobre el centre educatiu on s'ha implantat el projecte

Nom del centre educatiu	Institut Valèria Haliné
Població	Castelldefels
Nivell educatiu	4t ESO
Nombre d'alumnes	1 grup de 20 alumnes (2021, el primer any que participen)
Resultats del servei/materials elaborats	Unes 160 plantes (20 alumnes participants) Retirada de vegetació invasora Presentació del projecte per part de l'alumnat
Assignatura/es que s'han vist involucrades en el projecte	Ciències Naturals
Altres entitats/agents	Fundació Catalana de l'Esplai (monitoratge)
Més informació	